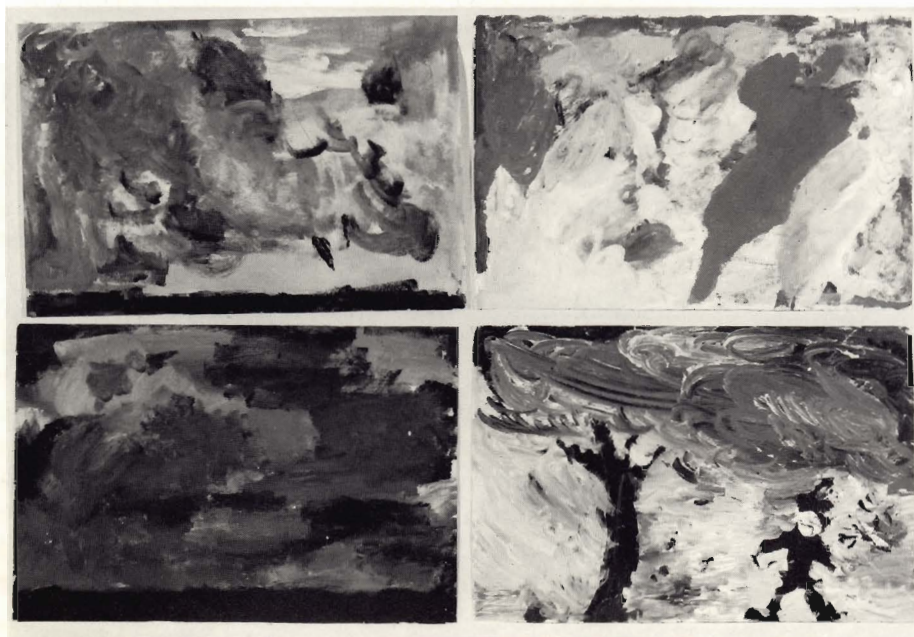

Veranderende wolken, 7-9 jaar

onderwerp

slecht weer

techniek

schilderen met wit en zwart

formaat

± 32 × 50 cm

Toelichting

Het komt nogal eens voor dat kinderen schema's blijven tekenen, terwijl dat met hun waarneming niet (meer) overeenkomt. Zo zien ze heus wel dat een lucht niet wit is met drie of vier blauwe(!) wolken op een rijtje en ernaast een (half) geel rondje met gele strepen eraan. Toch wordt er zó getekend. Dus leggen de kinderen nog te weinig verband tussen zien en tekenen. Hierover gaat deze les nu. Via de gestelde opdracht wordt een eerste doorbreking van bepaalde schematische voorstellingen gerealiseerd. Door nl. het onderwerp minder algemeen te maken (niet zomaar lucht) en door daarbij een techniek te nemen die uitnodigt tot anders werken, wordt er een direct verband gelegd tussen zien en tekenen. Het accent op het veranderlijke van de te schilderen vormen versterkt het doorbreken van vaststaande vormen zelfs letterlijk! Het onderwerp en dus ook het schilderij veranderen tijdens het werk. Naast de doorbreking van de schemavorm wordt ook de schemakleur aangepakt. Witte en zwarte verf lenen zich erg goed voor het uitbeelden van stormachtige luchten. Door de beperking (slechts twee kleuren), het mengen en het nuanceren van kleuren, zullen de resultaten sterk afsteken tegen de blauwe-wolkjes-op-een-rij. Het zgn. weten hoe een lucht moet zal door deze les zeker gerelativeerd worden; kinderen van deze leeftijd staan nog open voor alternatieven!

In de vorige les ontstonden de vormen-als-vlak (zowel gat als papier) nog via de omtreklijn; nú stimuleren we o.a. door de grote kwast dat de kinderen zonder contour tekenen, en direct vanuit de vlek werken.

Begeleiding

We gaan samen naar buiten om de lucht te bekijken. De kinderen beschrijven daar zo precies mogelijk wat ze zien. Terug in de klas hangen we op het bord enkele tekeningen waarop schema-wolken staan. (Als deze niet voorhanden zijn, kunnen we ze vast wel even lenen bij een lagere klas.) Wat voor weer het ook is, als je goed naar de lucht kijkt, zie je dat er altijd meer te zien is dan op de tekeningen op het bord. Je ziet ook dat de lucht (meestal) niet hetzelfde blijft. Hij verandert steeds, soms langzaam, soms snel. Vandaag gaan we zo'n veranderende lucht schilderen. We stellen ons voor dat het slecht weer is. Donkere wolken trekken voorbij, ertussen schuiven weer lichtere wolken en hier en daar zit nog een open plek. Je ziet allerlei vormen die steeds veranderen. Er zijn langwerpige slierten, donkere op elkaar gestapelde bollen met lichte randen, brede banen, enz. Nèt als je een paar wolken geschilderd hebt, is de lucht ondertussen al weer veranderd en zo verandert tijdens het schilderen de tekening dan ook enkele malen mee. Met witte en zwarte verf worden allerlei kleuren grijs gemaakt om zo veel mogelijk variatie te krijgen. Van het land is niets of niet veel te zien, hooguit een smalle strook onderaan op het papier. Elk kind krijgt een stuk papier als paletje met daarop (veel) witte en (wat minder) zwarte verf. Een dikkere Lyonse kwast voorkomt dat de kinderen toch weer gaan tekenen i.p.v. in globale vlekken te schilderen. Het mengen kan zowel op het palet als ook rechtstreeks op de tekening gebeuren. Er mag best vrij en los gewerkt worden bij deze opdracht, zodoende wordt de tegenstelling met de schemawolkjes onderstreept. Aan elkaar gelegd zullen alle tekeningen een indrukwekkende lucht vormen. Als sommige kinderen te erg zijn gaan klieren waardoor er eigenlijk geen wolken ontstaan zijn, zal dit goed duidelijk worden.

onderwerp

dode bomen

techniek

waskrijt

formaat

± 25 × 32 cm

Andere opdracht

Op een kale vlakte staan enkele dode bomen. Ze staan er al jaren; alleen de dikkere takken zitten er nog aan. Helemaal onderaan in beeld komt de grond (lage horizon). De skeletachtige bomen steken donker af tegen de lichtere lucht. (Na de vorige les is deze lucht heel genuanceerd licht!) Het is de bedoeling dat met deze opdracht het bekende boomschema (stok met bol erop) doorbroken wordt. In les 5 komt dit nog eens uitvoerig aan de orde.

Dode bomen